

det tror jeg i det lange Løb vil være uheldigt. Der har været en anden Forhandling her i Tinget for nylig, hvor det samme Princip er blevet fremhævet fra konservativ Side, Kravet om, at man skal have den fulde Tillid til, at Staten optræder fair, til at Staten ikke skuffer de berettigede Forventninger, som Staten selv har vakt. Det anser jeg for et overordentlig vægtigt Argument. Jeg ved naturligvis godt, at de forskellige Partier ikke i 1925 har bundet sig i og for sig overfor Tjenestemændene — det manglede bare, at Partierne paa den Maade bandt sig —, men Statens Repræsentanter er kommet med Udtalelser, som det vilde være fair, om Rigsdagen bøjede sig for. Medmindre naturligvis der gennem de fortsatte Forhandlinger, som jeg finder det naturligt bliver ført mellem Tjenestemændene og Regeringen, skulde blive skabt en Basis for Ændring af Løngrundlaget af 1925 inden 1928, accepteret af Tjenestemændene. Der er kun et, der kan fritage Staten for dette moralske Ansvar, for at opfylde de moralske Forpligtelser, den har paadraget sig ved at vække disse berettigede Forventninger hos Tjenestemændene, og det er, at Staten overhovedet ikke var i Stand til at opfylde Forpligtelserne. Det er den berømte gamle fastslaaede Kendsgerning: *ultra posse nemo obligatur*. Men efter mit Skøn er Forholdene for Staten ikke saaledes, at man med blot Skygge af Ret kan sige, at Staten ikke er i Stand til at opfylde sine moralske Forpligtelser, jeg vil endog sige, at takket være den ved konservativ Hjælp gennemførte Skattepolitik med de mange indirekte Skatter vil Staten være i Stand til at opfylde sine moralske Forpligtelser. I et Øjeblik, hvor de direkte Skatter saa godt som svigter, er det interessant at se, hvorledes de indirekte Skatter indgaar i et saadant Omfang, at det til Trods for de daarlige Tidef er muligt for Staten at opfylde sine moralske Forpligtelser.

Dette var den moralske Side af Sagen, men der er ogsaa en saglig Side, og den har jo ogsaa været fremdraget under Forhandlingen her. Der er den saglige Side, at Tjenestemændene, som ikke fulgte med, da det private Erhvervsliv var paa Bølgetoppen, nu har et vist Krav paa ikke at komme lige saa langt ned som de Folk, der arbejder i de saakaldte frie Erhverv. Dette synes jeg er et meget væsentligt Argument, og man kan ikke fortænke Tjenestemændene i, at de anvender dette rent saglige Argument mod de alt for stærke Nedsæringskrav, som i dette Øjeblik er saa overordentlig populære.

I denne Forbindelse spiller det ogsaa nogen Rolle, at Tjenestemændene altid fuldt ud har skullet betale de direkte Skatter af deres Indtægter; i det Øjeblik, de kommunale Skatter bliver saa forfærdelig høje, og en meget stor Del af Kommuneskatten bliver lagt over netop paa de fastlønnede Tjenestemænd, er der nogen Grund til ogsaa at tage dette Forhold i Betragtning.

Jeg vil gerne nævne, at hele dette Spørgsmaal om Løftet til Tjenestemændene, den moralske Forpligtelse, jo spiller en Rolle ikke alene overfor Statens Tjenestemænd, men ogsaa overfor en Række kommunale Tjenestemænd og en hel Del Middelstandsfolk, som er ansat i private Institutioner, der lønner efter samme Regler som Staten; ogsaa for disse Mennesker vil der, hvis man ændrer Tjenestemandsloven tidligere, end der er givet Løfte om fra Statens Side, ske en Ændring af deres Indtægtsgrundlag, som de med Rette kan føle sig brøstholdne over, og som kan komme til at koste dem overordentlig meget i deres Position og i mange Tilfælde skaffe dem Forhold, der er lige saa ubehagelige, som Forholdene nu er for dem, der var med paa Bølgetoppen.

Den højtærede Finansminister havde ikke særlig megen Tillid til, at der kunde opnaas meget ved yderligere Beparelser indenfor Administrationen. Jeg tror, den højtærede Minister her er noget pessimistisk. Naturligvis vil man ikke kunne spare Millioner fra den ene Dag til den anden, og det er ogsaa ulykkeligt, at man er kommet ind paa dette, at Staten kræver, der skal spares et vist bestemt Antal Millioner, og at det skal ske fra den ene Dag til den anden, til Trods for at det ikke er forstaaeligt, hvorfor det netop skal være saa og saa mange Millioner, og hvorfor det skal være fra den ene Dag til den anden. Men hvis man ser paa det paa langt Sigt, er der neppe nogen Tvivl om, at en Nedsæring ad den Vej vil give ikke blot mange Penge, men ogsaa tilfredsstillende Forhold for Tjenestemændene. Man vil da faa en Tjenestemandsstand, som man kan kræve meget af, en dygtig Tjenestemandsstand, som vil kunne udføre et godt Arbejde. Der er ingen Tvivl om, at man kan simplificere Administrationen yderligere. Man vil f. Eks. være i Stand til paa en hel Række Felter at decentralisere i langt højere Grad, end det hidtil er blevet gjort. Hidtil har man været tilbøjelig til, naar man begyndte at decentralisere, at gøre det paa en mærkelig kompromisagtig Maade, saa at man, samtidig med at man lod, som om man decen-